

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 500

van **KOEN DANIËLS**

datum: 16 april 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Hogeronderwijsinstellingen - Studievoortgangsbeleid

Vanaf het academiejaar 2020-2021 zullen generatiestudenten aan de KU Leuven nog twee jaar krijgen om te slagen voor hun eerstejaarsvakken. De universiteit neemt deze maatregelen om de zogenaamde 'eeuwige student' een halt toe te roepen. Slechts de helft van de studenten behaalt immers zijn bachelordiploma in vijf jaar, hetgeen een enorme kostprijs betekent voor ouders, studenten en bij uitbreiding de samenleving die het onderwijs financiert. Ook legt dit heel wat druk bij docenten. Wat de sancties zijn indien de student hier niet in slaagt, is vooralsnog niet duidelijk.

Om ontgoochelingen te vermijden en slaagkansen van studenten te verhogen, werd in het Vlaamse regeerakkoord een viertrapsraket opgenomen die de studie-efficiëntie moet versterken door een snellere oriëntering of heroriëntering:

- 1° de resultaten van het secundair onderwijs en het advies van de klassenraad;
- 2° de oriënteringsproef voor leerlingen in het secundair onderwijs (Columbusproef);
- 3° verplichte maar niet-bindende toelatingsproeven;
- 4° een snel heroriënteringstraject wanneer de student niet slaagt na een eerste evaluatieperiode.

Verder voorziet het Vlaamse regeerakkoord ook in een evaluatie van het leerkrediet, wordt aan de hogeronderwijsinstellingen gevraagd om stringenter modeltrajecten op basis van volgtijdelijkheid te bepalen en zullen studenten (in principe) hun master niet kunnen aanvatten zonder dat de bacheloropleiding eerst is afgerond, waarbij weliswaar in uitzonderingen zal worden voorzien.

1. Wat is de reactie van de minister op het nieuwe systeem van de KU Leuven?
2. Past dit nieuwe systeem in de maatregelen die in het Vlaamse regeerakkoord zijn opgenomen?
3. Moeten de hogeronderwijsinstellingen op een uniforme manier beperkingen op studieduurverlenging invoeren of wil de minister hun de autonomie geven om dit zelf te beslissen?
4. Indien een universiteit of hogeschool strengere voorwaarden dan een andere oplegt, bestaat het gevaar dan niet dat er een subjectieve ranking komt van instellingen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 500 van 16 april 2020

van **KOEN DANIËLS**

1. Het voorstel van de Katholieke Universiteit Leuven om het eerste pakket van 60 studiepunten (modeltraject) na 2 jaar volledig te moeten afwerken, is qua principe vergelijkbaar met het toepassen van de bindende voorwaarden uit het decreet voor studenten die geen 50% of 60% rendement hebben behaald, wat in verschillende andere instellingen ook al verschillende jaren wordt toegepast.

De Codex Hoger Onderwijs staat de hogeronderwijsinstellingen toe om volgtijdelijkheid te bepalen in het onderwijsprogramma, dus te bepalen dat een student geslaagd moet zijn voor een bepaald opleidingsonderdeel om te mogen starten met andere opleidingsonderdelen en hierover examen af te leggen. De volgtijdelijkheidsregels worden vermeld op het studiecontract en moeten worden opgenomen in het onderwijs- en examenreglement.

Artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs biedt de instellingen ook de mogelijkheid om binnen het kader van hun studietrajectbegeleiding te voorzien in maatregelen om "dwingend" op te treden in die gevallen waar het studietraject dreigt te ontsporen.

In zijn contract engageert de student zich immers ten aanzien van de instelling om minimaal een bepaalde prestatienorm te halen, dit wil zeggen te slagen voor de opleidingsonderdelen vermeld in zijn contract. Indien hij deze norm niet haalt, kan de instelling bindende voorwaarden koppelen aan een volgende inschrijving, omdat de student bij ongewijzigd studietempo het gevaar loopt om zijn studie niet te voltooien binnen een redelijke termijn.

2. De maatregelen die de Katholieke Universiteit Leuven wil nemen passen binnen de doelstellingen van het Regeerakkoord en de Beleidsnota Onderwijs om de studie-efficiëntie in het hoger onderwijs te versterken/verhogen. We nemen in de beleidsnota een aantal maatregelen die tot doel hebben om de gemiddelde studieduur te doen afnemen en meer studenten met succes hun opleiding te laten beëindigen. Het initiatief van de Katholieke Universiteit Leuven past binnen de vraag aan de hogeronderwijsinstellingen om meer stringenter modeltrajecten op basis van volgtijdelijkheid te bepalen. Vele andere instellingen passen al meerdere jaren deze principes toe. Ik ga wel nog in dialoog gaan met de verschillende instellingen om te bekijken waar nog meer doeltreffend beleid kan gevoerd worden.
3. Momenteel geven de hogeronderwijsinstellingen -uiteraard binnen de decretale contouren- een eigen invulling aan de studievoortgangsmatregelen, er zijn met andere woorden verschillen in aanpak. Die verschillen in aanpak zijn net zeer interessant. Ik wil gebruik maken van de ervaring die verschillende instellingen ter zake al hebben opgebouwd alsook hetgeen we kunnen leren uit het monitoren van het beleid. We kunnen bekijken wat werkt en wat niet of minder goed werkt.

Ik begrijp uiteraard dat de verschillen in aanpak kadert in het eigen pedagogische concept en het instellingsbeleid rond studiebegeleiding. Maar dat hoeft het gegeven niet in de weg te staan dat inzichten kunnen gedeeld worden en er gezamenlijke conclusies kunnen getrokken worden. Ik wil samen met de hogeronderwijsinstellingen, in het kader van de uitvoering van het regeerakkoord, bekijken welke regels eventueel

Vlaanderenbreed kunnen worden gemaakt en welke maatregelen tot de autonomie van de instellingen moeten blijven behoren. Aan de VLIR en de VLHORA heb ik gevraagd om de uitgangspunten die in het regeerakkoord en de beleidsnota zijn opgenomen over studievoortgang te bekijken en/of bijkomende of alternatieve voorstellen te doen om de studievoortgang in het hoger onderwijs te optimaliseren. We zijn ook samen met de instellingen aan het bekijken welk cijfermateriaal we uit DHO kunnen halen om een monitoring van het bestaande beleid te doen. Er is veel bereidheid om hier samen rond te werken.

4. De hogeronderwijsinstellingen hebben momenteel een brede waaier van maatregelen om studievoortgang te reguleren. Deze maatregelen laten zien dat het niet zo is dat de ene instelling strengere voorwaarden oplegt dan de andere. Sommige instellingen zijn strenger bij de start of in het eerste jaar, andere instellingen kiezen ervoor om studenten altijd een tweede kans te geven, en zijn vervolgens strenger bij deze tweede kans. Deze maatregelen kaderen in het eigen pedagogische concept en het beleid rond studiebegeleiding van elke instelling. Als je het geheel van de maatregelen bekijkt is er dus momenteel niet zoiets als een 'strengere' universiteit of een 'gemakkelijke' universiteit, de zwaartepunten liggen in elke universiteit anders. Het decreet laat bovendien toe dat studievoortgangsmaatregelen ook toegepast worden voor studenten die uit een andere universiteit komen, wat dus het verdergaan aan een andere universiteit na een weigering verhindert. Bovendien is het zo dat als een studievoortgangsbeleid zijn vruchten afwerpt naar studiesucces dit ook in positieve zin een determinerende factor kan zijn voor de keuze voor een bepaalde instelling. Ik heb dus geen schrik voor een subjectieve ranking van universiteiten.